

Monokrystaly, antarktické řasy i hmyzožraví predátoři - L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě ocenil české vědkyně různých specializací

14.6.2024 - | PROTEXT

V 18. ročníku prestižního programu L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě porotu nejvíce zaujaly tři odbornice zaměřené na oblast fyziky a mikrobiální a systémové ekologie.

Program se zaměřuje na podporu talentovaných vědkyň na začátku jejich badatelské dráhy a chce ocenit jejich práci, kterou perfektně odvádějí i přes náročné podmínky, jimž ženy ve vědeckém prostředí často čelí.

Finanční odměnou 200 tisíc Kč letos porota ocenila tři české badatelky z oblasti přírodních věd, jejichž práci se dostane i širší pozornosti v médiích. Laureátkami 18. ročníku talentového programu L'Oréal UNESCO Pro ženy ve vědě jsou:

„Podíl žen ve vědeckém výzkumu v České republice, dosahující pouhých 28 %, nás staví před výzvu k posílení podpory tohoto nedostatečného segmentu. S cílem vyvážit nerovnoměrné zastoupení pohlaví a vytvořit prostředí, které reflektuje plný potenciál vědeckých kapacit, investujeme finančně a mediálně do podpory žen ve vědě pomocí talentového programu L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě. Tímto krokem usilujeme o vyváženější a inkluzivnější výzkumnou komunitu, což přinese prospěch nejen samotným ženám, ale celé společnosti,“ říká Brigitte Streller, generální ředitelka společnosti L'Oréal Česká republika.

Vítězné projekty 18. ročníku L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě

Mgr. Kateřina Kopalová, Ph.D.

Mikrobioložka z katedry ekologie Přírodovědecké fakulty UK a Botanického ústavu AV ČR se zaměřuje na antarktickou oblast, kam pravidelně cestuje za studiem sladkovodních mikroskopických řas – rozsivek. Ty zde tvoří základ místních potravních sítí a díky svým specifickým vlastnostem slouží často jako vynikající bioindikátory životního prostředí. Jejich studium tak přispívá k lepšímu poznání taxonomie, ekologie, evoluce a biogeografie mikroorganismů. Díky vzorkům, kde jsou nalezeny jejich křemičité schránky, dokáže Kateřina i z mrtvých organismů popsat dobu a charakter prostředí ve kterém žily. Při postupujícím odledňování antarktické oblasti se tak svou prací snaží odhadnout, jak by oblast mohla vypadat v budoucnu. Výsledky jejích studií se zmiňují v mnoha vědeckých publikacích a za svou činnost získala kromě mezinárodních ocenění i prestižní Bolzanovu cenu UK.

Ing. Monika Kučeráková, Ph.D.

Od roku 2011 pracuje na oddělení strukturní analýzy Fyzikálního ústavu AV ČR a za svou činnost získala ocenění Otto Wichterle Award 2022. Ve většině svých výzkumných prací se zabývá řešením struktur z monokrystalové rentgenové difrakce. Monokrystaly si můžeme představit jako malá zrníčka soli. V případě výzkumu Moniky Kučerákové se ale nejedná o sůl, nýbrž o složité materiály sestávající až z několika stovek atomů, k jejichž analýze Monika využívá atomovou difrakci. V poslední době se zaměřuje na náročnější klastrové molekuly atomů kovů, např. stříbra nebo mědi. Tyto klastry s vysokým počtem atomů reprezentují nově vznikající materiály, které s sebou nesou

mnoho výzev – ať jde o poznání jejich molekulární struktury, fyzikálních vlastností nebo jejich vzájemného vztahu.

Mgr. Kateřina Sam, Ph.D.

Ekoložka a držitelka ocenění Otto Wichterle Award 2018 Kateřina Sam svým studiem zásadně přispívá k poznatkům o možných důsledcích vymizení predátorů z ekosystémů. Jejím profesním zájmem jsou multitrofické interakce mezi organismy, konkrétně vztahy mezi hmyzožravými predátory, hmyzem a rostlinami. Studuje například, jak ptáci utvářejí populace členovců, a naopak, jak společenstva členovců ovlivňují hmyzožravé predátory. Její výzkum zahrnuje rozsáhlé experimenty a simulace v různorodých prostředích, včetně tropických lesů. Svým komplexním přístupem analyzuje možný dopad vymizení hmyzožravých predátorů na ekosystémy, a to i v souvislosti s klimatickými a environmentálními změnami.

O projektu L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě

Nadace L'Oréal podporuje ženy po celém světě, dává jim možnost utvářet svou budoucnost a měnit společnost k lepšímu. Zaměřuje se na tři hlavní oblasti: vědecký výzkum, inkluzivní krásu a opatření v oblasti klimatu.

Talentový program L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě byl založen v Paříži v roce 1998 za účelem podpory žen – vědkyň. Program si klade za cíl oceňovat úspěchy již etablovaných vědkyň a vliv jejich odborné činnosti na současnou společnost, ale rovněž poskytovat podporu mladým vědkyním na počátku kariéry. Od svého vzniku se postupně rozšířil do mnoha států světa a vyznamenal více než 4400 žen ze 140 zemí.

L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě v České republice

V České republice byl projekt realizován poprvé v roce 2006 a každoročně oceňuje nadějně vědkyně, vybrané odbornou porotou. Soutěž je zároveň podpořena spoluprací s Akademií věd České republiky. Od zahájení projektu v České republice získalo toto ocenění již 50 talentovaných žen – vědkyň, jež si mezi sebou rozdělily částku ve výši 11 milionů korun českých.

ČTK Connect ke zprávě vydává obrazovou přílohu, která je k dispozici na adrese <https://www.protext.cz>.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/monokrystaly-antarkticky-rasy-i-hmyzozravy-predatori-lor-eal-unesco-pro-zeny-ve-vede-ocenil-ceske-vedkyne-ruznych-specializaci/2531783>